

Lublin, 14 czerwca 2012r.

RIO – II – 601/23/2012

RIO – II – 601/23a/2012

Pan Jan Trojak
Dyrektor Zespołu Szkół
Rolniczych w Kijanach
21-077 Spiczyn

Szanowny Panie Dyrektorze

W okresie od 5 marca do 13 kwietnia 2012 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Zespołu Szkół Rolniczych w Kijanach w zakresie rachunkowości i realizacji planu finansowego. Protokół kontroli podpisano 19 kwietnia 2012 r.

W toku kontroli ujawniono nieprawidłowości i uchybienia będące wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa i błędnej ich interpretacji, spośród których należy zwrócić szczególną uwagę na nieprawidłowości w zakresie księgowości, głównie dotyczące: niezamknięcie ksiąg rachunkowych roku 2008, 2009 i 2010; nierzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, nieprzeprowadzenia inwentaryzacji wszystkich aktywów i pasywów na koniec 2010 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości, w wyniku:

- nieokreślenia zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych i powiązania ich z kontami księgi głównej,
- niesporządzenie wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych,
- nieopisania systemu informatycznego oraz nieokreślenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji – str. 3 protokołu.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, przez:

- określenie sposobu powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej,
- sporządzenie wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
- sporządzenie opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,

stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

1.2. Niezachowanie ciągłości bilansowej w 2010 r. - str. 4 - 5 protokołu.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust.1 ustawy o rachunkowości.

1.3. Niedokonanie ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych roku 2008, 2009, 2010. Niearchiwizowanie ksiąg - str. 6, 7 protokołu.

Księgi rachunkowe zamykać nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia kończącego rok obrotowy, zgodnie z przepisami art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, pamiętając, że ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych powinno

nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy (art. 12 ust. 4 tej ustawy).

Przestrzegać przepisów art. 12 ust. 5 powołanej ustawy, zgodnie z którymi zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe, z uwzględnieniem art. 13 ust. 2 i 3 tej ustawy .

Księgi rachunkowe prowadzone przy użyciu komputera chronić przed niedozwolonymi zmianami, w sposób określony przepisami art. 71 ust. 2 ustawy o rachunkowości w związku z art 23 ust. 1 tej ustawy.

Jeżeli system ochrony zbiorów danych rachunkowości, utrwalonych na informatycznych nośnikach danych, nie spełnia wymagań określonych w art. 71 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zapisy te powinny być wydrukowane w terminach przewidzianych w art. 13 ust. 6 tej ustawy.

- 1.4. *Nieprowadzenie w 2010 r. ewidencji na kontach 960 „Wynik finansowy”, 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych roku budżetowego”, 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, mimo występowania operacji gospodarczych podlegających ewidencji na tych kontach – str. 8 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z treścią ekonomiczną operacji, na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, stosownie do przepisów art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.5. *Niesporządzenie zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych na koniec 2010 r. - str. 8 protokołu.*

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.6. *Niezgodność ewidencji analitycznej z syntetyczną w zakresie kont 020 „Wartości niematerialne i prawne” i 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” – str. 8-9 protokołu.*

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność zapisów kont pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej,

stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.7. Przypadki niesprawdzalnego prowadzenia ksiąg rachunkowych – str. 9, 10 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić sprawdzalnie, umożliwiając stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów oraz identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, stosownie do przepisów art. 24 ust. 4 pkt 1 w związku z art. 20 ust. 2 i art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.8. Nierzetelne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej ZSR w Kijanach za 2010 r., w wyniku nieuwjmowania w księgach rachunkowych szkoły operacji gospodarczych dotyczących przychodu i rozchodu zboża oraz niedokonania przebiegowań rocznych, w celu ustalenia wyniku finansowego i funduszu jednostki.

Wykazanie w bilansie sporządzonym na 31 grudnia 2010 r. danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych - str. 9-12, 14-15 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zapewniając odzwierciedlenie w nich stanu rzeczywistego, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na dzień kończący rok obrotowy dokonywać niezbędnych przebiegowań kont w celu ustalenia wyniku finansowego i funduszu jednostki, mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1 tej ustawy.

Sprawozdanie finansowe – bilans - sporządzać na podstawie danych wynikających z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.9. Przypadki niezachowania systematyki zapisów – str. 12, 13 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- naliczone umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo ewidencjonować:

Wn 400 „Amortyzacja”,

Ma 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”,

- wpływ środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych jednostki ujmować:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

Ma 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,

- okresowe lub roczne przeniesienia, na podstawie sprawozdań budżetowych, realizowanych wydatków budżetowych:

Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,

Ma 800 „Fundusz jednostki”,

- przelew do budżetu zrealizowanych przez jednostkę dochodów ewidencjonować:

Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

- okresowe lub roczne przeksięgowania zrealizowanych dochodów budżetowych, na podstawie sprawozdań budżetowych:

Wn 800 „Fundusz jednostki”,

Ma 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”

1.10. Nieujęcie na koncie 310 „Materiały” wartości ustalonego na koniec 2010 roku stanu niezwytego paliwa - str. 16 protokołu.

Dokonywać wyceny ustalonego na dzień bilansowy stanu niezwytych materiałów, których wartość odpisano bezpośrednio w koszty na dzień ich zakupu oraz korekty kosztów o tę wartość, stosownie do przepisów art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

1.11. Niewyjaśnienie i nierozliczenie ujawnionych - podczas inwentaryzacji przeprowadzonej na koniec 2010 r. - różnic między rzeczywistym a ewidencyjnym stanem materiałów oraz nieudokumentowanie przeprowadzenia - drogą weryfikacji - inwentaryzacji aktywów i pasywów – str. 15, 16 protokołu.

Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym

a stanem wykazanym w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do przepisów art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio dokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze art. 26 ust. 1 tej ustawy.

W związku z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na termomodernizację budynków (kuchni, stołówki, łączników przy stołówce i przy warsztatach oraz warsztatu) Zespołu Szkół Rolniczych w Kijanach przez Starostwo Powiatowe w Łęcznej, nieprawidłowości w zakresie procedury postępowania ujęte zostały w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do starosty łęczyńskiego, które dostępne będzie na stronie: www.bip.lublin.rio.gov.pl.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Zarząd Powiatu w Łęcznej